

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúcej potreby trhu práce
3. Prijímateľ	SOŠ dopravná, Rosinská cesta 2, Žilina
4. Názov projektu	Prepojenie teórie s praxou – kvalitné vzdelávanie
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ABU4
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub finančnej gramotnosti a projektového myslenia v príprave na život – prierezové témy.
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Eva Rezníčková
8. Školský polrok	01.02.2021-30.06.2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.sosdza.sk

10.

Úvod

Pedagogický klub finančnej gramotnosti a projektového myslenia v príprave na život– prierezové témy, bude vytvorený učiteľmi všeobecno-vzdelávacích, odborných predmetov a OV, ktorí sa stretávajú s témou finančnej gramotnosti vo výučbe svojho predmetu, ako prierezovej témy. Klub bude fungovať počas školských rokov, od septembra 2020 do januára 2023 (spolu 25 mesiacov) a jeho udržateľnosť vychádza z koncepcie nového modelu SOŠ, ktorého súčasťou sú „riešiteľské rady“ tímov pre vzdelávacie oblasti ISCED 3A, ISCED 3C a pre odborné vzdelávanie a prípravu.

Spôsob organizácie: stretnutia 2 krát do mesiaca. Dĺžka jedného stretnutia: 3 hodiny.

Zrealizované stretnutia v období 02/2021-06/2021

február 2021 – 1 stretnutie, v trvaní 3 hod.

marec 2021 – 0 stretnutí

apríl 2021 - 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

máj 2021 - 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

jún 2021 - 3 stretnutia, každé v trvaní 3 hod

Varianta klubu: pedagogický klub s výstupmi.

Zameranie pedagogického klubu:

Finančná gramotnosť je súbor znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov, nevyhnutných k tomu, aby človek bol finančne spôsobilý zabezpečiť svoje vlastné životné potreby a potreby svojej rodiny, rozumel problematike finančných produktov a služieb, orientoval sa v problematike rozpočtu, záväzkov v súvislostiach meniacej sa životnej situácie.

Súčasnú potrebu trhu práce vyžadujú absolventa s dostatočne rozvinutou finančnou gramotnosťou, samostatne sa rozhodujúceho, s primeraným analytickým, logickým a projektovým myslením. Projektom sa v súčasnej dobe nazýva tvorivá úloha, ktorá má jasne definovanú štruktúru a pravidlá. Zároveň sa stretávame s tým, že aj na strane učiteľa, nie každý má dostatočne rozvinuté spôsobilosti plánovať si úlohy ako zmysluplné projekty, s reálnym produktom, chýba spolupráca a medzi-predmetová výučba, ktorá by umožnila zdieľať Best Practice z finančnej gramotnosti a z tvorby projektov v tejto oblasti.

Pedagogický klub sa bude zameriavať na rozvoj finančnej gramotnosti a projektového myslenia v rámci teoretického a odborného vzdelávania a prípravy na povolanie, ako prierezovej témy. Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne finančnej gramotnosti a projektového myslenia žiakov naprieč vzdelávaním.

Finančná gramotnosť je dôležitou (kľúčovou) schopnosťou žiaka a nevyhnutným predpokladom pre ďalší úspešný osobnostný a profesijný rast žiaka.

Pre úspešnú realizáciu finančného vzdelávania je najdôležitejšie porozumenie podstate finančnej gramotnosti. NŠFG (Národný štandard finančnej gramotnosti) definuje finančnú gramotnosť ako „schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom osvojiť si zodpovedné celoživotné finančné správanie.“ Medzinárodná štúdia PISA definuje finančnú gramotnosť ako znalosť a pochopenie finančných pojmov a rizík; sú to schopnosti, motivácia a sebadôvera využívať získané vedomosti za účelom vykonávania efektívnych rozhodnutí v celom rade finančných súvislostí s cieľom zlepšiť finančnú situáciu jednotlivca i spoločnosti, a tým im umožniť účasť na ekonomickom dianí.

V rámci činnosti pedagogického klubu sa chceme zaoberať najefektívnejšími metódami a stratégiami pre rozvoj finančnej gramotnosti.

Vychádzame z identifikovaných potrieb odborného vzdelávania a prípravy v tejto oblasti, ako sú:

- prakticky používať informácie z oblasti finančnej gramotnosti- v konkrétnych situáciách,
- aplikovať vedomosti o zákonitostiach, zásadách, procesoch, normách a všeobecných pojmoch z finančnej gramotnosti v širších súvislostiach,
- monitorovať, analyzovať, plánovať, organizovať a vyhodnocovať konkrétne pracovné postupy s ohľadom na efektívnosť, finančnú náročnosť a hospodárnosť.

Ďalšie činnosti, ktoré budú realizované v rámci pedagogického klubu:

- Tvorba Best Practice,
- Prieskumno-analytická a tvorivá činnosť týkajúca sa výchovy a vzdelávania a vedúca k zlepšeniu a identifikácii OPS,
- Výmena skúseností pri aplikácii moderných vyučovacích metód,
- Výmena skúseností v oblasti medzi-predmetových vzťahov,
- Tvorba inovatívnych didaktických materiálov,
- Diskusné posedie a štúdium odbornej literatúry,

Identifikovanie problémov v rozvoji finančnej gramotnosti žiakov a možné riešenia.

Stručná anotácia

Pedagogický klub finančnej gramotnosti a projektového myslenia v príprave na život– prierezové témy sa zaoberal nasledujúcimi témami:

- tvorba a zdieľanie Best Practice,
- diskusia k odbornej literatúre,
- zásady tvorby OPS, prezentácia,
- metódy práce s textom a tvorba inovatívnych didaktických materiálov,
- brainstorming, kognitívne a komunikačné metódy na podporu uvedenej gramotnosti.

Kľúčové slová

Finančná gramotnosť, zvyšovanie úrovne kľúčovej kompetencie, inovatívne metódy, organizačné formy, zdieľanie skúseností, dobrá prax.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Zámerom nášho výstupu je popísať aktivity zrealizované učiteľmi, členmi pedagogického klubu na zasadnutiach pedagogického klubu finančnej gramotnosti a projektového myslenia v príprave na život - prierezové témy.

Priblíženie témy:

Pre úspešnú realizáciu finančného vzdelávania je najdôležitejšie porozumenie podstate finančnej gramotnosti. Finančná gramotnosť = „schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom osvojiť si zodpovedné celoživotné finančné správanie.“ Medzinárodná štúdia PISA definuje finančnú gramotnosť ako znalosť a pochopenie finančných pojmov a rizík; sú to schopnosti, motivácia a sebadôvera využívať získané vedomosti za účelom vykonávania efektívnych rozhodnutí v celom rade finančných súvislostí s cieľom zlepšiť finančnú situáciu jednotlivca i spoločnosti, a tým im umožniť účasť na ekonomickom dianí.

Ak učiteľ pochopí, čo finančná gramotnosť je, bude sa vedieť lepšie rozhodnúť, ako bude v škole realizovať finančné vzdelávanie, do akých predmetov ho začleniť a aké metódy vo výučbe bude uplatňovať.

Jadro:

Popis témy/problém

Problém:

Platný národný štandard finančnej gramotnosti dôkladne definuje problematiku rozvoja predmetnej gramotnosti:

Vzhľadom na nedostatočné skúsenosti a ešte neosvojený požadovaný stupeň zodpovednosti, súčasný absolvent strednej školy nebude vykazovať rovnaký stupeň znalostí v oblasti osobných financií ako starší, finančne gramotný dospelý. Finančne gramotní absolventi stredných škôl by však mali aspoň vo všeobecnosti chápať všetky kľúčové aspekty osobných financií. Títo absolventi budú mať istotu, že budú samostatne schopní nájsť si a použiť informácie potrebné pri špecifických finančných výzvach, zoči-voči ktorým sa môžu čas od času ocitnúť.

Práve v súvislosti s týmto NŠFG naznačuje, akými poznatkami, zručnosťami a skúsenosťami musia pedagogickí zamestnanci a žiaci disponovať, aby mohli nepretržite rozširovať svoje vedomosti o osobných financiách podľa toho, ako sa budú meniť ich zodpovednosti a príležitosti. Mladí ľudia by

mali mať vyvinuté podnikateľské zručnosti natoľko, aby si vedeli založiť vlastný podnik a priebežne sa prispôsobovať meniacim sa požiadavkám trhu práce.

Uvedenou problematikou sme sa zaoberali na zasadnutiach nášho PK.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

V rámci inovatívnych metód vedúcich k podpore finančnej gramotnosti a projektového myslenia odporúčame implementovať:

Dialogické metódy

Diskusia patrí medzi dialogické metódy, ktoré aktivizujú žiaka a rozvíjajú jeho myslenie. Správne vedenou diskusiou aktivizujeme kognitívne procesy, žiak je v „centre“ riešenia problémovej úlohy, hľadá súvislosti, vzťahy a nachádza nové fakty. Princípom týchto metód je dialóg medzi učiteľom a žiakom. Učiteľ kladie otázky a žiak hľadá odpovede. Žiak formuluje logické úsudky, dochádza k rozvoju jeho kombinačného a abstraktného myslenia a k prejavom vlastnej osobnosti žiaka. Zvyšuje sa úroveň komunikačných a sociálnych kompetencií žiaka.

Pred aplikáciou diskusie do vyučovacieho procesu je vhodné stanoviť si nielen ciele, ktoré chceme prostredníctvom diskusie dosiahnuť, ale aj plán diskusie. Tento plán sa môže skladať z kľúčových slov, z jednoznačne štrukturalizovaných otázok, z grafických znakov a iných pomôcok, ktoré budú tvoriť „os diskusie“.

Za výhodu dialogických metód považujeme to, že využívajú prirodzené potreby každého človeka komunikovať s inými ľuďmi, spolupracovať, byť v súčinnosti, v kontexte s problematikou a tak sa učiť. Označujú sa aj ako participatívne metódy. Dialóg, diskusia prebieha vo väčšej alebo menšej skupine. Učiteľ sa tejto aktivity môže zúčastňovať ako diskutujúci alebo facilitátor (usmerňovateľ). Niektoré, predovšetkým čiastkové problémy, si môže skupina vyriešiť aj bez učiteľa, ktorý je vtom prípade pozorovateľom. Diskusie môžu viesť k zvýšeniu individuálneho porozumenia, prípadne k dosiahnutiu skupinového konsenzu, alebo je ich hlavnou témou riešenie konkrétnych problémov. Žiaci sa učia aktívne počúvať, parafrázovať, „naskákať si do reči“, disponovať prejavmi primeranej neverbálnej komunikácie, nezosmiešňovať a nezraňovať iných.

Diskusia si od všetkých zúčastnených vyžaduje istú sumu vedomostí vzťahujúcu sa k riešenému problému z oblasti finančnej gramotnosti.

Brainstorming

Brainstorming patrí v praxi medzi najznámejšie metódy a využíva sa ako burza nápadov. Jeho výhoda spočíva v tom, že je nenáročný na prípravu aj čas a dá sa použiť v rôznych situáciách – ako súčasť vyučovania, ale aj v mimovyučovacích aktivitách, na triednických hodinách, výletoch, na krúžkoch a pod. Prínosný a ľahko aplikovateľný je v začiatkových fázach jednotlivých tém, keď učiteľ potrebuje v krátkom čase zistiť, aké poznatky žiaci o daných skutočnostiach majú, prípadne aké informácie im chýbajú.

Cieľom metódy je neobmedzená produkcia nových myšlienok, nápadov, ktoré nie sú nijako obmedzované a hodnotené. Vzniká množstvo nápadov, ktoré sa často vymykajú stereotypom tradičného myslenia, zvykov a postojov. V 1. fáze sa však nekomentujú, ani nehodnotia. Žiaci sa učia tolerovať všetky názory ostatných, v druhej časti tieto názory hodnotia – podporujú alebo s nimi polemizujú. Dôrazne trváme na tom, aby žiadny názor nebol znevažovaný, ironizovaný a pod.

Odporúčame dodržať tieto podmienky pre realizáciu brainstormingu:

- - najvýhodnejšia je čo najviac heterogénna skupina, aby sa docielila pestrosť nápadov (žiacov nediferencujeme podľa žiadnych kritérií)
- - najvhodnejšie sú 12 až 15 členné skupiny, ale je možné použiť túto metódu aj vo veľkej „celotriednej“ skupine
- - produkované nápady sa zaznamenávajú na plagát, alebo sa využíva notebook a dataprojektor, interaktívna tabuľa...
- - klasické zapisovanie môže nahradiť nahrávanie na diktafón alebo natáčanie videokamerou.

Brainstorming výrazne rozvíja projektové myslenie žiakov v časti-kreativita.

Odporúčame pri rozvíjaní kognitívnych funkcií žiakov brať do úvahy kognitívne taxonómie a na ich základe tvoriť otázky, úlohy a cvičenia tak, aby rozvíjali poznávacie funkcie žiakov, ktoré sú zásadne pre rozvoj finančnej gramotnosti žiakov.

Správna tvorba otázok, úloh a cvičení je základom vyučovania, rozvoja poznávacích funkcií osobnosti žiaka.

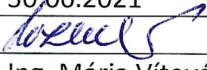
Odporúčame zapracovať do problémových úloh týkajúcich sa finančnej gramotnosti a projektového myslenia nasledujúcu sústavu otázok ktoré slúžia na rozvoj úrovni kognitívnych procesov učiteľom :

1. Otázky, úlohy, cvičenia na vnímanie, pamäť a senzomotorické funkcie: Vymenuj...! Povedz...! Popíš...! Čo si si zapamätal? Uved', čo vieš o ...! Povedz naspamäť!

2. Otázky, úlohy, cvičenia na nižšie poznávacie funkcie: Ako...? Odôvodni prečo...? Ako si postupoval ...? Čo potrebuješ ...? Ako by si začal...?
3. Otázky, úlohy, cvičenia na vyššie poznávacie funkcie: Rozprávaj vlastnými slovami! Porovnaj! Ak si ..., čo potom? Ukáž ...! Vyrieš ...!
4. Otázky, úlohy, cvičenia na hodnotiace myslenie: Čo sa ti páči a čo nie? Čo je dobré a čo je zlé? Je to správne? Je to pravda, že ...? Zoraď od (najlepšího) po (najhorší) ...! Je ti príjemné, ak ...?
5. Otázky, úlohy, cvičenia na tvorivé myslenie: Vytvor nové ...! Vymysli ešte ...! Čo by sa stalo, keby ...? Akoby sa to dalo urobiť ináč? Napíš čo najviac ...!
- Rozvoj finančnej gramotnosti vnímame ako proces, ktorý umožňuje každému žiakovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Zhodujeme sa a odporúčame, že je potrebné ďalej rozvíjať a podporovať aktivity v tejto oblasti:

- schopnosť rozumieť číslam,
- mať vytvorenú a používať vlastnú finančnú stratégiu,
- poznať a pochopiť trh – znamená to vedieť rozlíšiť ponuku a dopyt,
- poznať a rešpektovať zákony,
- vedieť uvažovať v súvislostiach.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Eva Rezníčková
12. Dátum	30.06.2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Mária Vítová, PhD., MBA
15. Dátum	30.06.2021
16. Podpis	